

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018 – 2020 za rok 2018

Stalowa Wola, marzec 2019 r.

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018-2020 przyjęty Uchwałą Nr LXXI/926/18 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 23 marca 2018r., określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak również działania profilaktyczne i prorodzinne mające na celu zapobiegania marginalizacji i ich społecznemu wykluczeniu przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Założenia Programu dążą do wypracowania spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, mają spełniać swoją misję profilaktyczną i ułatwiać wychowanie dziecka, promując tym samym model rodziny z dziećmi.

Adresatami działań programu są nie tylko rodziny z dziećmi, które doświadczają trudności w swoim funkcjonowaniu, ale każda rodzina zamieszkała na terenie Gminy Stalowa Wola.

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018 – 2020 opracowany został w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

Głównym celem Programu jest skuteczne wspieranie stalowowolskich rodzin w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 realizowany jest zgodnie z założonymi celami szczegółowymi tj.:

1. Analiza sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
2. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
3. Poprawa funkcjonowania rodziny w obszarze socjalnym i bytowym.

Niniejszy raport został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli na podstawie sprawozdawczości podmiotów zaangażowanych w realizację Programu tj.:

- Urzędu Miasta w Stalowej Woli (UM)

- Starostwa Powiatowego w Stalowej Woli
- Sądu Rejonowego w Stalowej Woli
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli (PCPR)
- Miejskiego Domu Kultury w Stalowej Woli (MDK)
- Miejskiej Biblioteki Publicznej w Stalowej Woli (MBP)
- Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli (SOWIK)
- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Stalowej Woli (PKPS)
- Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Stalowej Woli (PCK)
- Środowiskowego Domu Samopomocy Nr1 (ŚDS Nr 1)
- Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 (ŚDS Nr 2)
- Warsztatu Terapii Zajęciowej przy MOPS w Stalowej Woli
- Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Szczególnej Troski „Nadzieja” w Stalowej Woli (WTZ „Nadzieja”)
- Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa” w Stalowej Woli (WTZ „Szansa”)
- Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlica „TĘCZA” i jej filii (SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia)
- Domu Dziecka „Ochronka” im. Św. Brata Alberta w Stalowej Woli
- Domu Dziecka w Stalowej Woli
- Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego – świetlica socjoterapeutyczna „Oratorium” i Placówki Interwencyjnej dla Dzieci i Młodzieży – Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” im. bł. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli (PldDiM)
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie „TARCZA” w Stalowej Woli

- Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów „Pokój i Dobro” w Stalowej Woli
- Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej „Pryzmat” w Stalowej Woli
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Alternatywa” w Stalowej Woli
- Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej „Pryzmat” w Stalowej Woli
- Parafii Trójcy Przenajświętszej w Stalowej Woli

Szczegółowe działania wynikające z realizacji działań w ramach realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018 – 2020 oraz osiągnięte wskaźniki przedstawione zostały w niżej zamieszczonym zestawieniu tabelarycznym.

Cel szczegółowy nr 1: Analiza sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.				
Lp.	Działania	Wskaźnik/Miernik	Kluczowi realizatorzy	Stopień osiągnięcia wskaźnika w okresie objętym sprawozdaniem 2018 rok
1.	Tworzenie rejestru rodzin, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w zastępczych formach opieki.	1.Liczba rodzin	Jednostki pomocy społecznej	MOPS - 12
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			Sąd Rejonowy w Stalowej Woli	Brak danych
		2.Liczba dzieci	Jednostki pomocy społecznej,	MOPS - 24
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			Sąd Rejonowy w Stalowej Woli	Brak danych

2.	Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem.	1. Liczba rodzin	Gmina	Brak danych
			Jednostki pomocy społecznej	MOPS 1450 w tym: z problemem opiekuńczo-wychowawczym – 88, Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 301, Wsparcie asystenta - 47, Zespół Interdyscyplinarny - 182,
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			placówki wsparcia dziennego	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli - Świetlica Socjoterapeutyczna– 63, Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 12, ŚDS Nr 1 – 1 SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 110
		Sąd Rejonowy w Stalowej Woli	nadzory kuratorskie - 483	
3.	Prowadzenie diagnozy potrzeb rodzin, kryzysu w rodzinie, określenie potencjału rodziny, ustalenie możliwości wsparcia w środowisku.	1.Liczba kontraktów socjalnych	Jednostki pomocy społecznej	MOPS – 136
		2.Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	Jednostki pomocy społecznej	MOPS – 3753 w tym: Zespół ds. Pomocy Rodzinie - 190
		2.Liczba rodzin biorących udział w grupach wsparcia	Gmina	0
			Jednostki pomocy społecznej	0
			SOWiK	Grupa hostelowa – 9
NGO	Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 12 rodzi Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Autystycznych – 3 grupy wsparcia/ brak danych co do liczby rodzin			

W Gminie Stalowa Wola w ramach statutowej działalności podmioty zaangażowane w realizację Programu podejmowały szereg działań mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym, ale także działań, które zmierzały do rozwiązywania już istniejących sytuacji kryzysowych.

W 2018 roku z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli skorzystało 1450 rodzin (2 621 osoby w rodzinach), z czego bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dotknęło 88 rodzin (186 osób w rodzinach) i w ramach diagnozowania potrzeb powyższych rodzin, pracownicy socjalni przeprowadzili 3753 wywiady środowiskowe oraz zawarli 136 kontraktów socjalnych z rodzinami zagrożonymi kryzysem. Bezradność opiekuńczo – wychowawcza to nie jedyna przesłanka odnosząca się do sytuacji kryzysowej rodzin. Zespół ds. Pomocy Rodzinie funkcjonujący w strukturze MOPS wykazał 301 rodzin, które zostały objęte monitoringiem i pogłębioną pracą socjalną. Wśród tych rodzin 47 współpracowało z asystentem rodziny w kierunku wzmacniania ról opiekuńczo – wychowawczych oraz kształtowania odpowiednich postaw rodzicielskich. Natomiast Zespół Interdyscyplinarny objął monitoringiem 182 rodziny w ramach grup roboczych w związku z przemocą domową.

Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli systematycznie monitorowało 63 rodziny poprzez ocenę sytuacji rodzinnej na podstawie obserwacji poczynionej przez wychowawców w oparciu: o stan zdrowia dziecka, przeprowadzane rozmowy z dzieckiem i rodzicem, diagnozy rysunkiem, obserwacją zachowań dziecka w grupie oraz testy. W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Alternatywa” w Świelicy Środowiskowej „Uśmiech” indywidualnym wsparciem psychologicznym i wzmożoną opieką objął 12 rodzin. Z danych pozyskanych od II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Stalowej Woli wynika, że 483 rodziny na terenie Gminy Stalowa Wola objęte są nadzorem kuratorskim.

Ponadto rodzice i opiekunowie dzieci z autyzmem lub z zespołem Aspergera wzięli udział w Grupach Wsparcia organizowanych przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Autystycznych we współpracy z tut. Ośrodkiem. Podczas spotkań mogli podzielić się swoimi doświadczeniami,

spostrzeżeniami, radościami i troskami dnia codziennego, mieli możliwość poznania innych rodziców borykającymi się z podobnymi problemami.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Alternatywa” w Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w ramach grupy wsparcia objęło 12 rodzin. Celem grupy wsparcia było budowanie więzi między rodzicami a dziećmi, natomiast SOWiK w Stalowej Woli ramach grupy hostelowej wsparł 9 osób.

Cel szczegółowy 2: Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo - wychowawczej

Lp.	Działania	Wskaźnik/Miernik	Kluczowi realizatorzy	Stopień osiągnięcia wskaźnika w okresie objętym sprawozdaniem 2018 rok
1.	Wsparcie rodzin w zakresie ich integracji poprzez organizację spotkań, warsztatów zapobiegających izolacji, pikników rodzinnych.	1. Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych zapobiegających izolacji.	Gmina	Brak danych
			Jednostki pomocy społecznej	MOPS Zespół ds. OSL – 9 Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 2 SPWD Świelica „Tęcza” i jej filia – 2
			Miejski Dom Kultury	130
			Spółdzielczy Dom Kultury	Brak danych
			Miejska Biblioteka Publiczna	2
			Muzeum Regionalne	Brak danych
			Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Brak danych
			Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
			SOWiK	2
			NGO	Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w partnerstwie z MOPS – 14 Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli -4 Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świelica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 2

			Stowarzyszenie na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie „Tarcza” - 1
	2. Liczba zorganizowanych warsztatów.	Gmina	Brak danych
		Jednostki pomocy społecznej	MOPS Zespół ds. OSL – 3 Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 2 SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 8
		Miejski Dom Kultury	100
		Spółdzielczy Dom Kultury	Brak danych
		Miejska Biblioteka Publiczna	2 Międzypokoleniowe warsztaty świąteczne Międzynarodowe warsztaty kotylionów
		Muzeum Regionalne	Brak danych
		Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Brak danych
		Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
		SOWiK	3
		NGO	Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w partnerstwie z MOPS - 20 Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli -3 kulinarne/47 spotkań w kawiarence/ 11spotkań z rękodzieła / 39 spotkań Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 3 Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci

				i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa” - Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych – 2
		3. Liczba zorganizowanych pikników rodzinnych.	Gmina	Brak danych
			Jednostki pomocy społecznej	MOPS Zespół ds. OSL – 2 WTZ przy MOPS -1 Specjalistyczna placówka Wsparcia Dziennego „Tęcza” – 1
			Miejski Dom Kultury	20
			Spółdzielczy Dom Kultury	Brak danych
			Miejska Biblioteka Publiczna	2
			Muzeum Regionalne	Brak danych
			Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Brak danych
			Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
			NGO	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli – 1 Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” - 1
2.	Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowanie czasu wolnego.	1.Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach reintegracyjnych.	Gmina	Brak danych
			MOPS	SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 75 miejsc/ skorzystało 156
			Starostwo Powiatowe	Brak danych

		Placówki Oświatowe	148
		Miejski Dom Kultury	2000
		Spółdzielczy Dom Kultury	Brak danych
		Miejska Biblioteka Publiczna	Warsztaty literackie WERS - 11 spotkań/138 osób Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci – 10 spotkań/48 osób
		Muzeum Regionalne	Brak danych
		Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
		SOWiK	Zajęcia prowadzone dla dzieci przebywających w hostelu -5 „Ale jazda – umiejętnie kieruję swoim życiem - 9
		NGO	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli – świetlica socjoterapeutyczna -70 miejsc/ skorzystało 89 Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej „Pryzmat” Świetlica Środowiskowa Hutniczek - 14 miejsc / skorzystało 21 Klub Młodzieżowy Hutniczek – 10 miejsc/ skorzystało 8 Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” 15 miejsc / skorzystało 20 Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 15 miejsc/ skorzystało 19 Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów „Pokój i dobro” w Stalowej Woli -Świetlica Środowiskowa „Promyczek” - 30 miejsc / 27 skorzystało
	2.Liczba dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych.	Gmina	Brak danych
		Jednostki Pomocy Społecznej	OSL - Klub Wesoła Gromadka - 39 SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 75 miejsc/ skorzystało 156

		Starostwo Powiatowe	Brak danych
		Placówki Oświatowe	354
		Miejski Dom Kultury	1300
		Spółdzielczy dom Kultury	Brak danych
		Miejska Biblioteka Publiczna	55
		Muzeum Regionalne	Brak danych
		Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
		NGO	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli – świetlica socjoterapeutyczne – 89 a 6 ze scholii, 11 spoza świetlicy Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej „Pryzmat” Świetlica Środowiskowa Hutniczek i Klub Młodzieżowy Hutniczek - 29 Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 39 Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów „Pokój i dobro” w Stalowej Woli -Świetlica Środowiskowa „Promyczek” - 27
	3.Liczba dzieci biorących udział w zajęciach w ramach czasu wolnego.	Gmina	Brak danych
		Jednostki Pomocy Społecznej	MOPS <u>Zespół ds. OSL</u> - Klub Wesoła Gromadka – 39 - Projekt socjalny „Mały majsterkowicz dla przyrody” – 15 dzieci,

			<p>Projekt socjalny „Spacer po polskiej krainie” – 18 dzieci Zespół ds. Pomocy Rodzinie „Dzień Ukraiński” – 29 dzieci, „Dzień Hiszpański” w ramach projektu „Bez uprzedzeń poznajmy się” – 22 dzieci, Warsztaty kulinarne Pieczenie rurek – 11 dzieci, „Na Boże Narodzenie – rodzinne pieczenie” – warsztaty wypieku pierniczków – 12 SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 99</p>
		Starostwo Powiatowe	Dom Dziecka „Ochronka” - 20
		Placówki Oświatowe	151
		Miejski Dom Kultury	2500
		Spółdzielczy Dom Kultury	Brak danych
		Miejska Biblioteka Publiczna	Ferie w bibliotece 18 spotkań / 217 osób Lato w bibliotece 24 spotkania / 313 osób Warsztaty literackie WERS 11 spotkań / 138 osób Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci 10 spotkań / 48 osób
		Muzeum Regionalne	Brak danych
		Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
		NGO	Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w partnerstwie z MOPS – 20 Projekt „Rodzinne ferie na Osiedlu Fabrycznym” Projekt Rodzinne wakacje na Fabrycznym” Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli – świetlica socjoterapeutyczne – 188 Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów „Pokój i dobro”

				w Stalowej Woli -Świetlica Środowiskowa „Promyczek” – 90 Stowarzyszenie „Równowaga” - 40 Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 39
3.	Opracowanie i wdrażanie projektów społecznych i programów profilaktyczno – edukacyjnych dla rodzin z dziećmi.	1.Liczba zrealizowanych projektów społecznych	MOPS	Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej – 2 Projekt Socjalny „Mały majsterkowicz dla przyrody” Projekt socjalny „Spacerem po polskiej krainie” Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 2 „Bez Uprzedzeń poznajmy się” „Ratujesz – Zyskujesz”
			placówki oświatowe	0
			NGO	Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 1 „Mamo tato naucz się mnie kochać”
		2.Liczba rodzin biorących udział w projektach społecznych	MOPS	Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej Projekt Socjalny „Mały majsterkowicz dla przyrody” -18 dzieci Projekt socjalny „Spacerem po polskiej krainie” – 15 rodzin Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 2 „Bez Uprzedzeń poznajmy się” Dzień Ukraiński 12 rodzin Dzień Hiszpański 10 rodzin „Ratujesz – Zyskujesz” Wakacje z krwiodawstwem – 18 rodzin
			placówki oświatowe	0
			NGO	Brak danych
		3. Liczba zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych	MOPS	SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia - 7
			placówki oświatowe	11

			NGO	Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Alternatywa” Świetlica Środowiskowa i Klub Młodzieżowy „Uśmiech” – 2
4.	Organizacja grup wsparcia dla rodzin, które borykają się z różnymi problemami.	1. Liczba zorganizowanych grup wsparcia.	MOPS	0
			Starostwo Powiatowe – PCPR	PCPR - 3
			Miejski Dom Kultury	Brak danych
			Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
			SOWiK	2 grupa hostelowa, szkoła dla rodziców
			NGO	Brak danych
		2. Liczba rodzin biorących udział w grupach wsparcia.	MOPS	Zespół ds. Pomocy Rodzinie - 3
			Starostwo Powiatowe – PCPR	PCPR - 8
			Miejski Dom Kultury	0
			Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Brak danych
			SOWiK	17
			NGO	Brak danych
5.	Działania środowiskowe na rzecz społeczności lokalnej (OSL) – opracowanie i realizacja Programów Aktywności Lokalnej.	1. Liczba spotkań obywatelskich.	MOPS	Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej - 7
		2. Liczba spotkań z Partnerami.	MOPS	Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej - 6

		3. Liczba osób objętych wsparciem OSL.	MOPS	Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej - 3218
		4. Liczba Programów Aktywności Lokalnej.	MOPS	0
6.	Edukacja społeczna, prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz rodziny- wypełniania funkcji rodzicielskich (m. in. konferencje wystawy, kampanie społeczne itp.).	1.Liczba konferencji, wystaw, kampanii społecznych, itp..	Gmina	2
			MOPS	Zespół ds. Pomocy Rodzinie – 5 „Czysty Aniołek” Szkola dla Rodziców – „I TY zostań Super Rodzicem” „FAS – odpowiedzialne rodzicielstwo” Szkola dla dobrych Babć i Dziadków” Ratujesz + Zyskujesz – Wakacje z krwiodawstwem”
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			SOWiK	1 - Współorganizacja szkolenia z ZI i MOPS „System przeciwdziałania przemocy w rodzinie z perspektywy stosowania prawa”
		2.Liczba uczestników.	Gmina	Brak danych
			MOPS	171
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			SOWiK	171
7.	Organizacja narad, szkoleń konferencji, superwizji służących podnoszeniu kwalifikacji pracowników i doskonaleniu systemu współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.	1.Liczba narad, szkoleń, konferencji.	Gmina	Brak danych
			MOPS	1
			Starostwo Powiatowe	PCPR – 1 konferencja

			SOWiK	48 spotkania superwizje, treningi komunikacji w zespole
			NGO	Brak danych
		2. Liczba uczestników narad, szkoleń, konferencji.	Gmina	Brak danych
			MOPS	46
			Starostwo Powiatowe	Brak danych
			SOWiK	10 zespół merytoryczny SOWiK oraz przedstawiciele MOPS
			NGO	Brak danych
		3. Liczba superwizji.	Gmina	Brak danych
			MOPS	Zespół ds. Pomocy Rodzinie Superwizje koleżeńskie 19 Superwizje grupowe 4 Superwizje indywidualne 2
			Starostwo Powiatowe	Dom Dziecka „Ochronka” - 7
			SOWiK	Superwizje grupowe – 4 Superwizje indywidualne - 21
			NGO	Brak danych
		4. Liczba uczestników superwizji.	Gmina	Brak danych
			MOPS	27

		Starostwo Powiatowe	Brak danych
		SOWiK	Brak danych
		NGO	Brak danych

W ramach podejmowanych działań profilaktycznych ukierunkowanych na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 2018 roku Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zorganizował szereg przedsięwzięć, m.in.: spotkanie wielkanocne i wigilijne, spotkanie z okazji Dnia Matki, spotkanie z uczestnikami Dziennego Domu Senior + przy MOPS połączone z występem artystycznym dzieci w ramach integracji międzypokoleniowej. W Klubie „Wesoła Gromadka” prowadzonym przez Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej odbywały się warsztaty i zajęcia zorganizowane przez rodziców i krewnych dzieci uczęszczających do Klubu jak np. warsztaty kulinarne, zabawa karnawałowa, zabawa andrzejkowa, warsztaty z zakresu wizażu dla kobiet, spotkanie patriotyczne w ramach projektu socjalnego „Spacer po polskiej krainie”, wycieczka do Muzeum Bombki Choinkowej w Nowej Dębie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zrealizował również 2 szkolenia profilaktyczne na rzecz rodziny:

1. Warsztaty pt. „FAS – odpowiedzialne rodzicielstwo” skierowane do młodych rodziców w wieku prokreacyjnym, klientów Ośrodka objętych wsparciem asystenta rodziny. Warsztaty odbywały się cyklicznie w formie szkoleń i ich celem było: kształtowanie odpowiedzialnej postawy rodzicielskiej i uświadomienie rodzicom wpływu alkoholu na poczęte dziecko i na rozwój ciąży oraz z jakimi deficytami może być obciążone dziecko, kiedy matka w ciąży spożywa alkohol. W zajęciach uczestniczyło 12 osób.
2. Warsztaty z zakresu Szkoła dla Rodziców pn. „I Ty zostań Super Rodzicem”, skierowane były do 20 osób, również klientów Ośrodka, borykających się z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu swoich obowiązków rodzicielskich. Zrealizowano cykl 5 warsztatów, których celem było wsparcie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi, budowaniu relacji rodzic – dziecko, poprzez kształtowanie

relacji opartych na wzajemnym szacunku oraz zmiany postaw rodzicielskich na takie, które minimalizują ryzyko wystąpienia zachowań ryzykownych i zaburzeń emocjonalnych u dzieci i młodzieży.

W 2018 roku po raz pierwszy rodzice dzieci z Klubu „Wesoła Gromadka” z okazji Dnia Dziecka zorganizowali inscenizację wiersza Juliana Tuwima pt. „Rzepka”. W przedstawieniu udział wzięli także pracownicy MOPS (Dyrekcja, pracownicy Zespołu ds. Organizowania Społeczności Lokalnej). Ponadto Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej przy współpracy z mieszkańcami i innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi zorganizował V Piknik Sąsiedzki, który odegrał ważną rolę w integracji i aktywizacji rodzin oraz mieszkańców Osiedla Fabrycznego.

Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w roku 2018 realizował projekty społeczne:

1. Projekt „Mały majsterkowicz dla przyrody”, który skierowany był do 14 rodzin z dziećmi w wieku od 4 do 12 lat. Głównym celem projektu była aktywizacja i integracja rodzin z dziećmi zamieszkałych w Stalowej Woli a w szczególności na Osiedlu Fabrycznym. W ramach projektu zrealizowano cykl 6 warsztatów z zakresu: BHP majsterkowicza, montaż osłonek na doniczki balkonowe, zdobienia osłonek na doniczki techniką decoupage, sadzenia kwiatów i ziół, wysianie nasion w donicach, podlewanie i pielęgnowanie zasadzonych roślin, montażu karmników dla ptaków oraz rozwieszanie karmników na drzewach na Osiedlu Fabrycznym. Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu i współpracy przedstawicieli Rady Miejskiej w Stalowej Woli, Miejskiego Zakładu Budynków w Stalowej Woli, firmie Ikea Industry Poland i Zakładu Stolarskiego Stanpor.
2. Projekt „Spacerem po polskiej krainie”, który skierowany był do 15 rodzin zamieszkałych na terenie Osiedla Fabrycznego, a w szczególności dzieci w wieku 3-12 lat. Projekt był związany z obchodami 100 -lecia odzyskania niepodległości przez Polskę i został objęty honorowym patronatem Instytutu Pamięci Narodowej. Celem projektu było zwiększenie aktywności i integracji międzypokoleniowej na Osiedlu Fabrycznym. W ramach projektu przeprowadzono cykl warsztatów edukacyjnych dla dzieci tj. Rodzinny Turniej Wiedzy o Polskę, Rodzinny Konkurs

Plastyczny oraz podsumowujące Spotkanie Patriotyczne. Dzięki uczestnictwu w organizowanych zajęciach, dzieci i ich rodziny miały okazję nie tylko dowiedzieć się czegoś nowego o Polsce, ale także spędzić wspólnie czas w sposób konstruktywny, zacieśnić więzi rodzinne i sąsiedzkie. Projekt był realizowany przy współpracy ze Stalowowolskim Stowarzyszeniem „Stalowi Patrioci”, Grupą Wokalną „Pałacyk Michła” z akompaniатorem Edwardem Horoszko oraz Filią Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Tęcza” w Stalowej Woli.

Zespół ds. Pomocy Rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz asystenci realizowali 2 projekty socjalne:

1. Projekt „BEZ UPRZEDZEŃ – poznajmy się”, który składał się z dwóch części tematycznych: organizacji Dnia Ukraińskiego i Dnia Hiszpańskiego. Głównym celem projektu było zapobieganie uprzedzeniom i ksenofobii wśród dzieci i młodzieży oraz ich rodziców do obcokrajowców, kształtowanie postaw prospołecznych oraz integracji rodzin z dziećmi. Cel realizowany był przez popularyzację wiedzy m.in. o kulturze, tradycjach krajów Europejskich, kształtowaniu postawy szacunku do ukraińskiego i hiszpańskiego dziedzictwa narodowego oraz do mieszkańców tych krajów. W projekcie wzięły udział dzieci i młodzież z „Oratorium”, Klubu „Wesoła Gromadka”, oraz rodziny z dziećmi objęte działaniami Zespołu ds. Pomocy Rodzinie.

2. Projekt pn. „RATUJESZ = ZYSKUJESZ” przebiegał w trzech etapach. Pierwszy etap – promował wśród dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów ideę pomagania innym poprzez oddawanie krwi. Drugi etap – promował dzielność Fundacji DKMS połączony z akcją rejestracyjną potencjalnych dawców szpiku kostnego i skierowany był do mieszkańców Stalowej Woli w wieku 18 – 55 lat. Rejestracja potencjalnych dawców szpiku kostnego odbywała się podczas pikniku sąsiedzkiego organizowanego przez tutaj Ośrodek na osiedlu Fabrycznym. Trzeci etap – promował ideę pomagania innym poprzez naukę udzielania pierwszej pomocy. Spotkanie prowadzone było przez ratowników medycznych ze Powiatowego Szpitalnego Specjalistycznego Oddziału Ratunkowego w Stalowej Woli.

W roku 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli realizował projekt pt. „Więcej niż świetlica” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014 – 2020 w ramach Osi priorytetowej VIII Integracja Społeczna Działanie 8.4 Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Projekt

pn. „Więcej niż świetlica” polegał na zwiększeniu dostępności do usług społecznych w szczególności usług środowiskowych w Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego Świetlica „Tęcza” i jej Filii. Skierowany był do 75 uczestników i ich rodzin, osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Oferta projektu dała szansę na rozwój hobby, zainteresowań, kształtowanie osobowości oraz uczestnictwo w życiu społecznym dzieci i młodzieży. W ramach oferowanego wsparcia zostało zrealizowanych szereg działań mających na celu zwiększenie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego przez wychowanków obu Placówek m. in. Warsztaty z robotyki programowania z użyciem klocków LEGO – 20 wychowanków, Stworzenie drużyny piłkarskiej – 15 wychowanków, Zajęcia ruchowe ZUMBA – 35 wychowanków, Rodzinne warsztaty plastyczne – rękodzieła – 25 wychowanków.

Powyższe wsparcie zostało poszerzone o działania wspierające funkcjonowanie wychowanków z niepełnosprawnościami poprzez realizację następujących zadań: Indywidualna terapia logopedyczna – 25 wychowanków, Terapia Biofeedback – 25 wychowanków, Dogoterapia – 25 wychowanków.

W ramach partnerskiej współpracy Zespołu ds. Organizowania Społeczności Lokalnej ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” dzięki dofinansowaniu ze środków Gminy Stalowa Wola w ramach projektu "Modelowanie kompleksowej rewitalizacji Stalowej Woli z wykorzystaniem narzędzi partycypacji społecznej" finansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Funduszu Spójności oraz budżetu państwa, Program Operacyjny Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 realizował 3 projekty:

1. „Rodzinne ferie na Fabrycznym” – głównym celem projektu było zwiększenie aktywności i integracji wśród rodzin z dziećmi z obszaru objętego rewitalizacją na Osiedlu Fabrycznym w Stalowej Woli. W ramach projektu odbywały się zajęcia kreatywne, kulinarne, teatralne i integracyjne. W każdych zajęciach uczestniczyło 20 dzieci. Dla 40 uczestników (dzieci i rodzice/opiekunowie) zorganizowano wyjazd do Gospodarstwa Agroturystycznego „Madejówka” w Obojnej.

2. „Rodzinny Piknik Kocykowy na Osiedlu Fabrycznym” - głównym celem projektu było zwiększenie integracji mieszkańców Osiedla Fabrycznego oraz wzmocnienie więzi rodzinnych, sąsiedzkich wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Osiedla Fabrycznego. Podczas pikniku rodziny uczestniczyły m.in. w grach i konkursach z nagrodami, w modelowaniu balonów, itp. W ramach pikniku odbył się mecz towarzyski w zbijaka o Puchar Prezydenta Miasta Stalowej Woli oraz konkurs na Króla Strzelców, wspólne grillowanie.

3. „Rodzinne wakacje na Fabrycznym” – głównym celem było zwiększenie aktywności i integracji wśród rodzin z dziećmi z obszaru objętego rewitalizacją na Osiedlu Fabrycznym w Stalowej Woli. W ramach projektu dla 20 dzieci zrealizowano warsztaty „Poznajemy kultury świata”, zajęcia edukacyjno-integracyjne i warsztaty kulinarne, a także wyjazd integracyjny do Gospodarstwa Agroturystycznego „Madejówka” w Obojnej oraz wycieczkę do „Magicznych Ogrodów” w Janowcu. Wycieczki zorganizowane były dla 35 uczestników – dzieci z rodzicami/opiekunami.

Tutejszy Ośrodek wraz z Zakonem Maltańskim Polska - Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie po raz piąty zorganizował Opłatek Maltański. W 2018 roku 130 mieszkańców Stalowej Woli zasiadło przy stole wigilijnym, były to osoby starsze, w tym uczestnicy Dziennego Domu Senior + oraz osoby samotne, jak również 11 rodzin z dziećmi. Patronat honorowy nad Opłatkem Maltańskim objęli: Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – Pan Rafał Weber, Senator Rzeczypospolitej Polskiej – Pani Janina Sagatowska, Prezydent Miasta Stalowej Woli – Pan Lucjusz Nadberezny, Przewodniczący Rady Miejskiej Stalowej Woli – Pan Stanisław Sobieraj oraz Biskup Diecezjalny – dr. Krzysztof Nitkiewicz. W organizację przedsięwzięcia włączyło się wiele osób i instytucji, podczas Opłatka Maltańskiego paczkami żywnościowymi zostało obdarowanych 114 osób dorosłych oraz 16 dzieci.

W realizacji projektów, warsztatów i szkoleń przez MOPS w Stalowej Woli brało również udział Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM”, które w Ośrodku zorganizowało spotkania integracyjno – edukacyjnych dla rodzin z dziećmi.

Gmina Stalowa Wola realizowała dwa programy edukacyjne tj. „Szkoła dla Rodziców – Rodzeństwo bez rywalizacji”, w którym uczestniczyło 11 rodziców oraz „Program Wzmacniania Rodziny” skierowany do 7 rodzin.

Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli w roku 2018 prowadził również warsztaty „Szkoła dla rodziców”, ponadto warsztaty edukacyjne dla ojców pn. „Tata, dziecko i uczucia”. W zajęciach „Tata, dziecko i uczucia” uczestniczyło 15 mężczyzn (ojców i przyszłych ojców), które miały na celu pokazanie jak ważna jest rola uczuć w wychowaniu dzieci. Warsztaty obejmowały naukę rozpoznawania uczuć i potrzeb dziecka oraz sposób reagowania na nie.

SOWiK również skierował swoje działania do młodzieży. Warsztaty „ALE JAZDA! – BEZPIECZNIE UMIEJĘTNIE KIERUJĘ SWOIM ŻYCIEM”- poruszały tematykę emocji oraz ich wpływu na zachowanie, możliwości znalezienia własnych konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami. W warsztatach uczestniczyło 15 młodych osób.

Kolejne warsztaty dla młodzieży „Co z tymi emocjami...?” miały na celu pokazanie jak ważna jest rola emocji i uczuć, przełamanie stereotypów dotyczących emocji, nauki wyrażania i nazywania emocji. W zajęciach uczestniczyło 20 osób.

W Gminie Stalowa Wola co roku odbywa się szereg imprez integracyjnych, które organizowane są przez liczne podmioty, placówki oświatowe czy organizacje pozarządowe. Imprezy integracyjne są skierowane do rodzin i mają na celu promowanie, wzmacnianie i aktywizację rodzin w życiu społecznym miasta. Wiele z nich odbywa się cyklicznie.

W roku 2018 Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” w Stalowej Woli zorganizowało dla rodzin dwie wycieczki w Bieszczady, Piknik Rodzinny oraz wspólną Wigilię dzieci z rodzicami/opiekunami oraz „Piknik z aniołami na Zatorzu” wspólnie z Parafią Trójcy Przenajświętszej w Stalowej Woli.

W Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego Świetlica „Tęcza” zorganizowano 4 inicjatywy tj.: Integracyjny Piknik Rodzinny dla wychowanków, edukacyjno – zdrowotny wyjazd wakacyjny do Gdańska dla 50 wychowanków, I Międzyświetlicowy halowy turniej gry w piłkę nożną oraz „Spotkanie Opłatkowe”.

Na uwagę zasługują działania na rzecz rodziny podejmowane przez Miejski Dom Kultury w Stalowej Woli oraz Stowarzyszenie „Strefa Spotkań” w Stalowej Woli. W roku sprawozdawczym odbyło się 130 spotkań integracyjnych zapobiegających izolacji dzieci i młodzieży m.in.: Dyskusyjny

Klub Filmowy MDK, wykłady otwarte w Uniwersytecie Trzeciego Wieku, debaty, pokazy filmowe, warsztaty tematyczne i muzyczne, warsztaty w ramach Alejki Inicjatyw Pozytywnie Zakręconych, Akcja pod Chmurką. Ponadto Miejski Dom Kultury w ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży był współorganizatorem pikników takich jak: „Rowerowa majówka”, „Śniadanie Sąsiedzkie”, „Alejka Inicjatyw Pozytywnie Zakręconych”, „Dni Stalowej Woli”, „Teatralny Dzień Dziecka”, „Stalowowolskie Dni Seniora”, „Wigilia Miejska”, „Wigilia Stalowowolska”, „Mikołajkowy Dom Kultury” itp.

Ofertę zajęć integrujących stalowowolskie rodziny wzbogacała działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Stalowej Woli, która w ramach działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczych przeprowadziła 12 inicjatyw m. in.: „Planszowe piątki”, „Noc Bibliotek”, „Narodowe Czytanie”, „Międzypokoleniowe warsztaty świąteczne”, „Majowy piknik z biblioteką”, „Parada Kapeluszy”, „Warsztaty literackie WERS”, „Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci”, „Mali odkrywcy biblioteki”, „Ferie w bibliotece”, „Lato w bibliotece”.

Placówki oświatowe (szkoły) w ramach swoich zadań organizowały szereg inicjatyw dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, dostosowując swoją ofertę do problemów zgłaszanych przez dzieci, młodzież i rodziców. W szkołach odbywało się poradnictwo zawodowe, zajęcia metodą Weroniki Sherboune z dogoterapii. Dodatkowo szkoły realizowały zajęcia pozalekcyjne takie jak: korekcyjno – kompensacyjne , dydaktyczno – wyrównawcze, koła zainteresowań: teatralne, plastyczne, językowe, muzyczne itp. Placówki oświatowe w ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży swoim wsparciem objęły 151 osób, które brały udział: w grze terenowo - edukacyjnej, w konkursie fotograficznym „Historia Rozwadowa”, działaniach animacyjnych dla społeczności lokalnej, w zajęciach sportowych czy „zielonej szkole”.

W roku 2018 w szkołach realizowano 11 programów profilaktyczno – edukacyjnych m.in.: „Odlot? Dokąd!”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Dzień Bezpiecznego Internetu”, Tworzymy kulturę szacunku w sieci”, „Myślę nie – Mówię nie”, „Książka oknem na świat”, „Narodowe Czytanie legend o powstaniu państwa polskiego oraz największych miastach”, „Nie bądź tabletowym rodzicem”. Dodatkowo

placówki oświatowe w ramach spotkań z rodzicami na wywiadówkach szkolnych prowadziły prelekcje podnoszące kompetencje wychowawcze rodziców.

9 przedszkoli i 4 Publiczne Szkoły Podstawowe włączyły się do Ogólnopolskiej akcji „Czysty Aniołek” zainicjonowanej przez Stowarzyszenie „Piękne Anioły”. Honorowy patronat nad akcją obejmował Rzecznik Praw Dziecka – Pan Marek Michalak. Celem Akcji było wsparcie najmłodszych mieszkańców Stalowej Woli z rodzin z trudnościami opiekuńczymi, promowanie i kształtowanie wśród nich nawyków higienicznych oraz zdrowego stylu życia. Dzięki hojności darczyńców udało się wesprzeć 79 dzieci. Powyższą akcją nadzorował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Na terenie Stalowej Woli funkcjonuje 5 placówek wsparcia dziennego tj. świetlic dla dzieci i młodzieży, które dysponowały 204 miejscami. Ze świetlic skorzystało 368 dzieci i młodzieży. Uzupelnieniem placówek są 2 kluby dla dzieci i młodzieży (25 miejsc / skorzystało 27 osób). Dzieci i młodzież korzystają z bogatej oferty zajęć a placówki dodatkowo włączają w swoją działalność rodziców wychowanków. Dorośli mieli możliwość nabyć lub korygować umiejętności opiekuńcze i wychowawcze.

Na terenie Stalowej Woli funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy (Nr 1 i Nr 2), które zapewniają swoim uczestnikom opiekę, specjalistyczną, terapeutyczną oraz zaspokajają ich niezbędne potrzeby społeczne, socjalne i zdrowotne. Liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach funkcjonujących ŚDS w 2018 roku wyniosła 110.

Ponadto w Gminie funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej, w tym jeden WTZ w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, który w roku 2018 objął 51 osób.

Dwa pozostałe warsztaty prowadzone są przez sektor pozarządowy, objęły wsparciem:

1. WTZ przy Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa”- 35 osoby,
2. WTZ przy Stowarzyszeniu Osób Szczególnej Troski „Nadzieja” – brak danych,

W roku 2018 Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży przy Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej wsparciem objął 255 dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych oraz ich rodziców, wieloprofilową terapią poprzez udział w zajęciach terapeutycznych tj: fizjoterapeutycznych, pedagogicznych, logopedycznych, psychologicznych.

Nieocenioną rolę w pracy osób realizujących zadania z zakresu wsparcia rodziny pełni superwizja. W obiegowej opinii superwizja nadal przypisywana jest psychologom i psychoterapeutom. Jednakże w obszarze pomagania rodzinom np. w zakresie opieki nad dzieckiem powinna ona być stałym elementem pracy każdego specjalisty niezależnie od zawodu. Superwizja może odbywać się w formie indywidualnej sesji, na których obecny jest superwizor i superwizant. Każda osoba pomagająca może korzystać z tej formy superwizji. Inną formą jest grupowa superwizja, prowadzona przez jednego lub dwóch superwizorów. Jej uczestnikami są osoby pracujące z pacjentem/klientem w podobnym obszarze, np. terapeuci z jednego ośrodka, osoby zajmujące się pracą z rodzinami (np. z problemem opiekuńczo - wychowawczym) na danym terenie, pracownicy z konkretnej placówki, np. dom dziecka, przedszkola, ośrodek pobytu dziennego itp., pracownicy socjalni, pedagodzy i wychowawcy. Stalowowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli w roku 2018 odnotował 23 spotkania superwizji indywidualnej i 8 spotkań grupowych oraz 19 superwizji koleżeńskich. Sesji superwizyjnych odbyło się po 25 w MOPS i SOWiK, natomiast w Domu Dziecka im. św. Brata Alberta w Stalowej Woli odbyło się 7 superwizji.

Cel szczegółowy nr 3 : Poprawa funkcjonowania rodziny w obszarze socjalnym i bytowym				
Lp.	Działania	Wskaźnik/Miernik	Kluczowi realizatorzy	Stopień osiągnięcia wskaźnika w okresie objętym sprawozdaniem 2018 rok
1.	Wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin.	1. Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym.	Gmina	Świadczenia wychowawcze 500+ - 3816 / 28 957687,81zł Zasiłki rodzinne z dodatkiem – 1087 rodzin / 4 800 100zł Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia gmina – 438 rodzin / 438 000zł rządowa - 168 rodzin / 168 000zł Świadczenia pielęgnacyjne 300 rodzin / 5 283 654 zł

				<p>Zasiłki pielęgnacyjne – 1403 rodziny / 3 954 649 zł Zasiłki dla opiekuna - 34 rodzin / 2 45531 zł Specjalne zasiłki opiekuńcze – 28 rodzin / 199 579 zł Fundusz alimentacyjny – 372 rodziny / 2 584 784 zł Stypendia szkolne 170 rodzin / 307 543 zł Dodatki mieszkaniowe – 319 rodzin / 478 441 zł, Ryczałt energetyczny - 270 rodzin/ 40 593 zł Świadczenia z programu DOBRY STRT - 4083 rodzin / 1725 600zł</p>
			MOPS	<p>Świadczenie pieniężne ogółem – 907 1. zasiłki stałe dla 358 rodzin, 2. zasiłki okresowe dla 479 rodzin, 3. inne zasiłki celowe i w naturze dla 718 rodzin, w tym: z zasiłków celowych specjalnych 222 rodziny. PCK w formie finansowej – 4 rodziny</p>
			NGO	SOWiK – 6 dla mieszkańców hostelu
		2. Liczba rodzin objętych wsparciem rzeczowym.	Gmina	0
			MOPS	<p>MOPS – świadczenie niepieniężne – 634 <u>Zespół ds. OSL</u> Mikołajki z Bajki – 13 <u>Zespół ds. Pomocy Rodzinie</u> „Czysty Aniołek” – 36 rodzin/79 dzieci Opłatek Maltański – 110 rodzin / 130 osób Świąteczna Paczka dla Seniora - 203 osoby Skierowanie do PKPS – 821 PKPS: w formie żywności z POPŻ – 1050 rodzin pomoc w formie żywności na Święta - 210 osób w formie odzieży na bieżąco PCK: w formie rzeczowej – 108 osób</p>

			NGO	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli – świetlica socjoterapeutyczne – 70 SOWiIK - 7 dla mieszkańców hostelu
2.	Objęcie dożywianiem rodzin w ramach realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	1. Liczba rodzin objętych programem.	MOPS	Pomocą w ramach programu rządowego Pomoc państwa w zakresie dożywiania - 1221 osób (z czego dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej 155, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej 201, pozostałe osoby 895) w formie zasiłku celowego – 476 rodzin w formie posiłku- 302 rodziny
3.	Wsparcie rodzin wieloproblemowych przez Zespół ds. Pomocy Rodzinie.	1.Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu.	MOPS	301
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny.	1.Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	MOPS	47
		2.Liczba rodzin, z którymi został zrealizowany plan działania.	MOPS	13
		3.Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.	MOPS	3
		4.Liczba rodzin, z którymi został zrealizowany plan działania w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”..	MOPS	2
5.	Zapewnienie pomocy rodzicom lub opiekunom prawnym dzieciom/osobom niepełnosprawnym w formie prac społecznie użytecznych „Pomoc w domu”.	1.Liczba rodzin objętych wsparciem „Pomoc w domu” związanym z realizacją codziennych obowiązków domowych.	MOPS	6

6.	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin.	1. Liczba spotkań interdyscyplinarnych/zespołów multiprofesjonalnych.	MOPS	7
			Zespół Interdyscyplinarny	5 posiedzeń 589 posiedzeń grup roboczych
			placówki oświatowe	37
			Domy Dziecka	Dom Dziecka - 6 Dom Dziecka „Ochronka” - 4
			PCPR	6
			SOWiik	1
		2. Liczba rodzin, których dotyczyły spotkania interdyscyplinarne/zespoły multiprofesjonalne.	MOPS	6
			Zespół Interdyscyplinarny	182 rodziny objęte pomocą grup roboczych
			placówki oświatowe	26
			Domy Dziecka	0 Dom Dziecka „Ochronka” - 1
			PCPR	3
			SOWiik	1
		3. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.	MOPS	182
			Zespół Interdyscyplinarny	182
			placówki oświatowe	20 Informacja z MOPS o założeniu NK, udział wychowawców w grupach roboczych

			Domy Dziecka	1 Dom Dziecka „Ochronka” - 0
			PCPR	0
			SOWiik	39
7.	Prowadzenie programów dotyczących aktywizacji społecznej dla rodziców.	1. Liczba zrealizowanych programów.	MOPS	2
			NGO	Brak danych
		2. Liczba rodziców biorących udział w programach.	MOPS	Szkoła dla Rodziców – „I Ty zostań SuperRodzicem” -20 osób, „FAS – odpowiedzialne rodzicielstwo” 12- osób, Grupa wsparcia dla rodziców dzieci autystycznych – 3
			NGO	SOWiik - 14
8.	Udzielenie pomocy specjalistycznej (niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, uzależnienia, itp.).	1. Liczba osób objętych terapią.	MOPS	KTŻ przy MOPS - 112 WTZ przy MOPS - 51
			PPP	Brak danych
			SOWiik	337
		2. Liczba dzieci objętych terapią.	MOPS	0
			PPP	Brak danych
			SOWiik	5 dzieci mieszkańcy hostelu 17 pomoc ambulatoryjna
		3. Liczba zrealizowanych porad psychologicznych.	MOPS	296 – porad (162 rodziny) WTZ przy MOPS – 30 SPWD Świetlica „Tęcza” i jej filia -47
			PPP	Brak danych

		SOWliK	1841
	4. Liczba zrealizowanych porad prawnych.	MOPS	62 porady (57 rodzin)
		PPP	Brak danych
		SOWliK	539
	5. Liczba zrealizowanych porad socjalnych.	MOPS	1505 (Zespół ds. Rodziny) 216 – wyłącznie praca socjalna bez pomocy finansowej
		PPP	Brak danych
		SOWliK	12 mieszkańcy hostelu

W ramach wieloletniego programu rządowego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" MOPS w Stalowej Woli objął wsparciem 1221 osób, z czego 155 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 201 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej. Polski Komitet Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa objął pomocą 1050 rodzin. Dodatkowo w okresie świątecznym przygotował paczki żywnościowe dla 210 osób. W roku sprawozdawczym tutaj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli wydał 821 skierowań do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Stalowej Woli. Natomiast PCK Oddział w Stalowej Woli w ubiegłym roku udzielił pomocy żywnościowej 108 osobom.

Akcje charytatywne zorganizowane były również przez Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” oraz parafie dzięki którym przygotowano paczki żywnościowe w okresie Świąt Bożego Narodzenia dla potrzebujących rodzin.

Ważnym elementem pomocy dla rodzin jest pomoc finansowa świadczona przez Urząd Miasta Stalowej Woli w ramach świadczeń rodzinnych oraz przez MOPS w Stalowej Woli w ramach zasiłków.

W 2018 roku Urząd Miasta Stalowej Woli udzielił następującej pomocy:

1. Świadczenia wychowawcze 500+ dla 3816 rodzin, wydatkowana kwota 28 957 687,81 zł,
2. Zasiłki rodzinne z dodatkiem dla 1087 rodzin, wydatkowana kwota 4 800 100 zł,
3. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia: gmina dla 438 rodzin, wydatkowana kwota 438 000 zł , rządowa - 168 rodzin wydatkowana kwota 168 000 zł ,
4. Świadczenia pielęgnacyjne dla 300 rodzin, wydatkowana kwota 5 283 654 zł,
5. Zasiłki pielęgnacyjne dla 1403 rodziny, wydatkowana kwota 3 954 649 zł,
6. Zasiłki dla opiekuna dla 34 rodzin, wydatkowana kwota 2 45 531 zł,
7. Specjalne zasiłki opiekuńcze dla 28 rodzin, wydatkowana kwota 199 579 zł,
8. Fundusz alimentacyjny – dla 372 rodziny, wydatkowana kwota 2 584 784 zł,
9. Stypendia szkolne dla 170 rodzin, wydatkowana kwota 307 543 zł,
10. Dodatki mieszkaniowe dla 319 rodzin, wydatkowana kwota 478 441 zł,
11. Ryczałt energetyczny dla 270 rodzin, wydatkowana kwota 40 593 zł,
12. Świadczenia z programu DOBRY STRT dla 4083 rodzin, wydatkowana kwota 1725 600 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli udzielił następującej pomocy finansowej:

1. zasiłki stałe dla 358 rodzin,
2. zasiłki okresowe dla 479 rodzin,
3. inne zasiłki celowe i w naturze dla 718 rodzin ,w tym: z zasiłków celowych specjalnych 222 rodziny.

W roku sprawozdawczym podmioty w ramach swej działalności prowadziły monitoring rodzin w sytuacjach kryzysowych. Działanie to realizowane było w MOPS w Stalowej Woli w ramach funkcjonujących w jego strukturach Zespołu do spraw Pomocy Rodzinie, oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół ds. Pomocy Rodzinie objął wsparciem 301 rodzin w formie pogłębionej pracy socjalnej. 47 rodzin realizowało indywidualny plan pomocy rodzinie w ramach wsparcia asystenta rodziny. W przypadku 13 rodzin udało osiągnąć się zamierzone cele i został zrealizowany plan działania. Zespół Asysty Rodziny w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” objął pomocą 3 rodziny, z których 2 zrealizowały plan działania. Kolejnym elementem realizowanym w MOPS w Stalowej Woli wynikającym z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” była organizacja prac społecznie użytecznych „Pomoc w Domu”. Z tej formy pomocy skorzystało 6 rodzin z dziećmi z orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału opiekuna w procesie jego leczenia rehabilitacji i edukacji lub osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W roku sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 5 razy. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego w Stalowej Woli jest m.in. budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym koordynowanie działań wszystkich służb pomocowych z terenu miasta Stalowej Woli w celu zwiększenia skuteczności pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej. W roku 2018 Przewodniczący Zespołu powołał 114 grup roboczych, natomiast wsparciem grup roboczych było objętych 182 rodziny w tym 73 rodziny, w stosunku do których procedura „Niebieska Karta” rozpoczęta była w latach poprzednich. Liczba spotkań grupy roboczej w sprawie każdej rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty” uzależniona była od złożoności problemów i możliwości realizacji ustalonego planu pomocy, minimum 1 x na 3 miesiące. W roku 2018 odbyło się 589 posiedzeń grup roboczych.

W 2018 r. w zakresie specjalistycznego wsparcia dla rodzin zagrożonych kryzysem odnotowano duże zainteresowanie poradnictwem specjalistycznym w instytucjach i organizacjach pozarządowych, w szczególności poradnictwo psychologiczne i prawne.

Podsumowanie

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018 – 2020 wyznaczył kierunki działań dla wszystkich instytucji, placówek i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie.

Analiza podejmowanych działań wskazuje, że podmioty realizujące cele i zadania określone w Programie dołożyły starań, by oferta wspierania stalowowolskich rodzin była szeroka, dostępna i dopasowana do ich potrzeb.

W wyniku przeprowadzonych działań zaprojektowanych do realizacji w Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Stalowa Wola na lata 2018 – 2020 osiągnięto założone efekty, poprzez:

1. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz pracę z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym. Rodziny zagrożone kryzysem miały możliwość udziału w programach i projektach. Mogły liczyć na wsparcie specjalistyczne, w postaci poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz terapii indywidualnej, grupowej i rodzinnej.
2. Działania podejmowane w środowisku lokalnym, mające na celu aktywizację społeczną rodzin.
3. System opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie Stalowa Wola, który obejmuje przedszkola, szkoły, ośrodki wsparcia, świetlice i kluby. Oferta stalowowolskich placówek została poszerzona o uruchomioną w 2017 roku Filię Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego "Tęcza" w dzielnicy miasta w której do tej pory nie było tego rodzaju placówki.
4. Organizowanie nieodpłatnych imprez, festynów i innych inicjatyw, dzięki którym czas wolny dzieci i młodzieży oraz ich rodziców był spędzany w sposób konstruktywny i rozwojowy.

Mając na uwadze rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie współczesnej rodziny wieloma problemami w wypełnianiu swoich funkcji należy stwierdzić, że realizacja Programu przynosi oczekiwane efekty, a działania podejmowane w ramach Programu należy kontynuować.

Działania podejmowane w ramach Programu finansowane są ze środków budżetu Gminy Stalowa Wola, Powiatu Stalowowolskiego, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Sporządziła

Anna Pyrkosz